

Stupňování adjektiv

PRAVIDELNÉ STUPŇOVÁNÍ

Stupňování adjektiv

- *rozlišujeme 3 stupně*
 - pozitiv (1. stupeň) = základní tvar adjektiva
 - komparativ (2. stupeň) -> vyjadřuje vyšší míru vlastnosti při srovnávání dvou subjektů
 - ✦ př.: foramen palatinum **majus** X foramen palatinum **minus**
 - superlativ (3. stupeň) -> vyjadřuje nejvyšší míru vlastnosti při srovnávání dvou a více subjektů
 - ✦ př. musculus **latissimus** dorsi

Komparativ

- nom.: **-ior, -ius** (připojujeme ke genitivnímu kmeni)
- gen.: **-iōris** (dále skloňujeme jako souhláskové kmeny 3. deklinace - *pulmo, corpus*)

- *longus, a, um* → *longior, ius*
- *pulcher, chra, chrum* → *pulchrrior, ius*
- *acer, acris, acre* → *acrior, ius*
- *simplex, icis* → *simplicior, ius*

Komparativ - skloňování

	singulár		plurál	
nom.	brevior	brevius	breviores	breviora
gen.	brevioris		breviorum	
ak.	breviorem	brevius	breviores	breviora
abl.	breviore		brevioribus	

Adjektiva v komparativu skloňujeme podle vzorů PULMO a CORPUS. Genitiv má u všech rodů koncovku – IORIS. Genitivní kmen adjektiv v komparativu má tedy stejnou podobu jako nominativ pro mužský a ženský rod:

simplex, simplicis -> simplicior (m., f.), simplicius (n.) -> g. sg.: **simplicioris** (m., f., n.)

latus, a, um -> latior (m., f.), latius (n.) -> g. sg.: **latioris**

Komparativ - skloňování

	sg.	pl.
nom.	angulus superior	anguli superiores
gen.	anguli superioris	angulorum superiorum
ak.	angulum superiorem	angulos superiores
abl.	angulo superiore	angulis superioribus

	sg.	pl.
nom.	membrum superius	membra superiora
gen.	membri superioris	membrorum superiorum
ak.	membrum superius	membra superiora
abl.	membro superiore	membris superioribus

Superlativ

- Koncovka: ***-issimus, -issima, -issimum***
 - Připojení ke genitivnímu kmeni
 - Např. *latus, a, um* -> *lat-* > *latissimus, a, um*
 - Skloňují se jako substantiva 1. a 2. deklinace, vzory ***nervus, vena, septum***

Nepravidelné stupňování

Pozitiv

magnus

parvus

Komparativ

major, jus

minor, minus

Superlativ

maximus, a, um

minus, a, um

Příklady anatomických termínů: *circulatio major*
pelvis minor
foramen majus
tuberculum minus
m. gluteus maximus
m. gluteus minimus
venae cordis minimae

Neúplné stupňování

- Tvary komparativu a superlativu jsou odvozeny od předložek. Často se do češtiny překládají pozitivem

pozitiv	komparativ	superlativ
(ante)	anterior, anteriorus	
(post)	posterior, posteriorus	postremus, a, um
(intra), internus	interior, interiorus	intimus, a, um
(extra), externus	exterior, exteriorus	extremus, a, um
(infra)	inferior, inferiorus	infimus, a, um imus, a, um
(supra)	superior, superiorus	supremus, a, um

- Příklady anatomických termínů:

○ Pariet anterior gastris	segmentum anteriorus
○ Pars posterior hepatis	foramen ethmoidale posteriorus
○ Angulus inferior scapulae	membrum inferiorus
○ Tunica intima oesophagi	vena cava superior